

Суйменова Маржан Кузембаевна

магистр, старший преподаватель

Каспийский государственный университет

технологий и инжиниринга им. Ш. Есенова

г. Актау, Республика Казахстан

ҒИМАРАТТАР МЕН ҮЙМЕРЕТТЕРДІҢ ЖАУАПКЕРШІЛІК КЛАСЫ

Аннотация: данная статья повествует о классах ответственностей здания и сооружении, площадях квартир жилого здания – сумма площадей квартир здания, площадях слоев по внутренней поверхности наружной стены.

Ключевые слова: класс, здания, площадь, сооружения, этаж.

Аннотация: бұл мақалада ғимараттар мен үймереттердің жауапкершілік класы, тұрғын ғимараттың барлық пәтер ауданы – осы ғимараттың барлық пәтер аудан соммасы, сыртқы қабырғаның ішкі беті бойынша қабат ауданын жөнінде жазылған.

Кілт сөздері: класс, ғимарат, аудан, ғимарат, үймерет, қабат.

Класс I – негізгі ғимарат және үймерет, халықтық – шаруашылық және социалдық мағынасы бар: негізгі корпустар ТЭС, АЭС, домендық пештің орталық түйіні, 200м-ден биік түтін құбыры, телевизиялық башниялар, газқұбырының алғашқы магистральдық желі үймереті, мұнай резервуарлары және мұнай өнімдері 10 мың.м³ жоғары, мінбелермен жабылған спорт үймереті, театр ғимараты, кинотеатр, цирк, төбесі жабылған базарлар, оқу орындар, балаларға арналған мекеме, аураханалар, перзентханалар үйі, мұражай, мемлекеттік мұрағаттар және т.б.

Класс II – негізгі ғимарат және үймерет, халықтық – шаруашылық және социалдық мағынасы бар (өнеркәсіптік объекті, ауылшаруашылық, тұрмыстық – қоғамдық тағайындау және байланыстар, I және III кірмейтіндер).

Класс III – негізгі ғимарат және үймерет, халықтық – шаруашылық және социалдық мағынасы бар: қоймалар іріктеусіз, процесссіз және ауылшаруашылық өнімдердің сақтауы үшін ораушылар, тыңайтқыш,

химикаттар, көмір, торф, жылыжай, парниктер, бірқабатты тұрғын үйлер, пункттерге арналған жарық, тіректер желілік байланыс, дуалдар, уақытша ғимараттар және үймереттер және т.б [1, б. 231].

Ғимарат тыныш рельефті учаскеде орналасады.

Сонымен қатар, учаскеде орналасқандар.....(ғимарат және үймерет түрін көрсету).

Аталған ғимараттардың арасындағы үзілулер санитарлық және өртке қарсы нормалар ҚНЖЕ 2.07.01–89 бойынша жобалап қойған (үзілулердің шамасын көрсету) [2, б. 19].

Жолдың ені.....м, жүру өтісі...м, тротуарлар....м және т.б.

Құрылыс геодезиялық торының өстеріне ғимараттың координаталық байлануы орындалған. Абсолюттік белгі, тиісті шартты нөлдік, ... м.

Көкжиекке байланысты ғимарат қолайлы бағытқа ие: қасбет терезесі А – ... на ... көкжиек жағына. Жылу қорғауға, инсоляциялар және жобаланатын ғимараттың табиғи желдету талаптарына жауап береді.

Барлық ғимарат түріне техникалық-экономикалық көрсеткіштер есептеледі:

1. Құрылыстың ауданы – цоколь деңгейінде ғимараттың сыртқы өтуі бойынша бұл көлденең қиманың аудандары, ғимарат аудандарын есепке алумен, бағаналарда орналасқан.

Жер үсті ғимараттың бір бөлігінің қабаттылықтарын анықтауда қабат санына барлық жер үсті қабаттар, соның ішінде техникалық, мансардты және цокольді, егер аражабын жердің орташа жоспарланған белгісінен 2м-ден кем емес орналасады.

Ғимараттың әртүрлі бөлігінде әртүрлі қабат саны, сонымен қатар еңісі бар бөлімшедегі ғимараттарды орналастыруда, соған орай еңіске байланысты қабат саны көбейеді, қабаттылық әрбір ғимараттың бір бөлігі үшін бөлек анықталады.

Жоғарғы қабатта орналасқан техникалық қабат, ғимараттың қабаттылығын анықтауда есептелмейді.

2. Ғимараттың құрылыс көлемі- нөлдік белгіден жоғары құрылыс көлемінің соммасы(жер үсті бөлігі) және осы белгіден төмен (жер асты бөлігі).

Қоршаушы конструкцияны қосқанда, жарық күнтартарлар, күмбездер және т.б. бойынша ғимараттың жер асты және жер үсті құрылыс көлемін анықтайды. Сәулеттік бөлшектер және конструктивтік элементтер, жасырын каналдар, террасалар, қылтималар, тіректердегі ғимарат кеңістігі қосылмайды.

Құрылыс ауданын биіктікке көбейткенде ғимараттың құрылыс көлемі шығады.

Бірінші қабаттың таза еденінен шатыр жабынының жылытуына дейінгі деңгейде жертөлесіз шатыр төбесімен ғимарат биіктігі анықталады.

Өртүрлі биіктікте фрагментімен ғимаратта әр көлемін бөлек есептейді, содан кейін қосылады.

3. Қабырға және қалқанның таза еденінен ернеулікті есепке алмағанда олардың өлшемі бойынша ғимараттағы бөлменің ауданы анықталады. көлбеу төбенің биіктігімен 1,6 м-ден кем емес бөлме ауданынан мансардтық бөлменің ауданы анықталады [3, с. 99].

Бөлме ауданында төменгі оң жақ бөлігінде квадрат метрда екі белгілі нүктеден кейін өлшем бірліксіз көрсетеді және сызылады(қабат жоспарында).

4. Тұрғын ғимаратқа (пәтерлі үйге,соның ішінде қартайған және жарымжандары бар жанұялар үшін, креслода отыратын, жатақханалар) сонымен қатар 1 қосымшада есептеледі:

4.1. Пәтер ауданы – лоджия, балкон, веранд, террас және суық қойма, тамбурды қоспағанда тұрғын бөлмелер және қосалқы бөлмелердің аудандарының сомасын құрайды.

4.2. Барлық пәтер ауданы – бөлме ауданының соммасы, шкафпен (төмендетілген коэффициент):

- лоджия (0,5);
- қылтима және террас (0,3);
- веранд және суық қойма (1,0).

4.3. Тұрғын ғимараттың барлық пәтер ауданы – осы ғимараттың барлық пәтер аудан соммасы. Қоғамдық тағайындау бөлмелерінің жалпы ауданы, кірістірілген тұрғын ғимарат ҚНЖЕ 2.08.02–89 бойынша есептеледі.

Пайдалы, барлық және есептік ауданға мыналар кірмейді: шатыр; техникалық жертөле; техникалық шатыр (еденнен конструкцияға дейінгі биіктігі 1,8 м); лоджий; тамбур; сыртқы қылтима; портик; қақпа; сыртқы ашық басқыш [4, с. 108].

Қолданылған әдебиеттер

1. Шерешевский И.А. Конструирование гражданских зданий. – М.: Архитектура-С, 2005.
2. Шевцова К.К. Архитектура гражданских и промышленных зданий. – 2-ое изд. – М.: Стройиздат, 2000. – 239 с.
3. Маклакова Т.Г. Конструкции гражданских зданий. – М., 2008.
4. Захаров А.В. Архитектура гражданских и промышленных зданий: Гражданское здание / А.В. Захаров, Т.Г. Маклакова, А.С. Ильясов. – М., 2003.